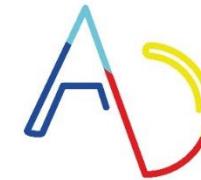

tepav

türkiye ekonomi politikalari araştırma vakfı

Akademik
Danışmanlar
Projesi

Adana İli Temel Ekonomik Göstergeler Sunumu

Ağustos/2021

CEYHAN TİCARET ODASI
Ceyhan Chamber of Commerce

ADASO
ADANA SANAYİ ODASI

tepav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

Adana İli Temel Ekonomik Göstergeler Sunumu

Bu sunum, TOBB ve TEPAV ortaklığında yürütülen Akademik Danışmanlar Projesi kapsamında Adana Akademik Danışmanı Prof. Dr. Selçuk Çolak tarafından hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Akademik Danışman sorumluluğu altında olup TOBB ve TEPAV'ın görüşlerini yansıtma konusunda değildir.

Sosyal ve ekonomik yapı

- Nüfus ve göç
- Büyüme
- Dış ticaret
- İstihdam
- Yatırım teşvik

Türkiye'nin en büyük şehirlerinden biri olan Adana,

- Akdeniz'de yaklaşık olarak 160 km kıyısı olan, eski çağlardan beri Avrupa'yı Asya'ya bağlayan önemli ulaşım yolları üzerine kurulmuştur.
- Toros Dağlarının güneyinde yer alan Çukurova bölgesinde, Seyhan Nehri üzerinde kurulmuş bir kenttir.
- İl merkezini kuzeyden güneye bölgerek geçen Seyhan Nehri Akdeniz'e dökülür.

Adana'nın;

- Kuzeyinde Kayseri,
- Batısında Mersin ve Niğde,
- Doğusunda Kahramanmaraş ve Osmaniye,
- Güneydoğusunda Şanlıurfa ve Hatay illeri bulunmaktadır.

Adana'nın;

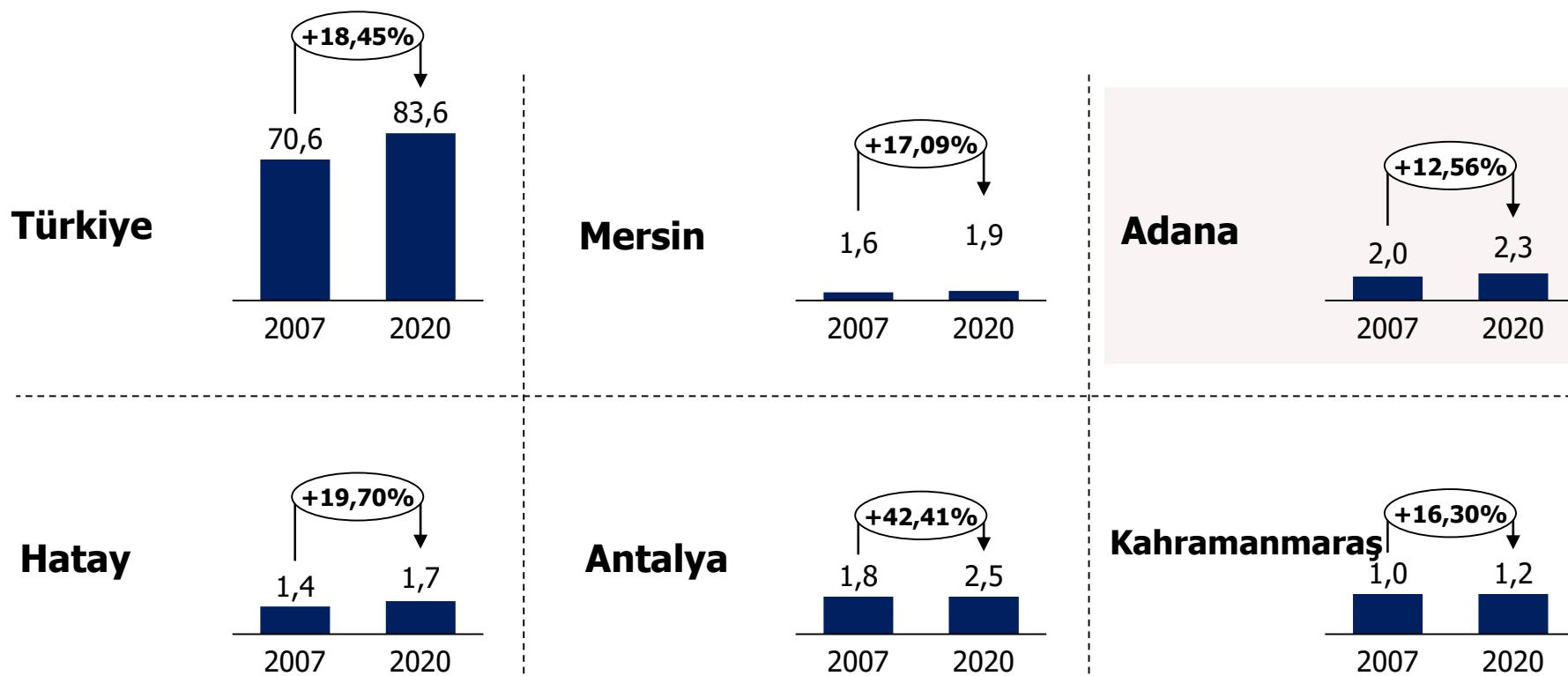
- TÜİK verilerine göre, 2020 yılı nüfusu 2.258.718'dir. Nüfusun;
 - 1.127.516 (%49,92) kişi erkeklerden
 - 1.131.202 (%50,08) kişi ise kadınlardan oluşturmaktadır.
- Yüzölçümü 14.125 km²'dir. Nüfus yoğunluğu 158/km²'dir.

İl ve İlçe	Toplam Nüfus
Adana	2.258.718
Aladağ	15.998
Ceyhan	161.159
Çukurova	386.634
Feke	16.536
İmamoğlu	27.784
Karaışalı	22.065
Karataş	23.667
Kozan	132.974
Pozantı	19.930
Saimbeyli	14.560
Sarıçam	194.019
Seyhan	796.131
Tufanbeyli	16.966
Yumurtalık	18.203
Yüreğir	412.092

Adana il nüfusunun 2020 yılı ilçe bazında dağılımı yukarıdaki şekilde belirtilmiştir.

Adana ili toplam nüfusu 2020 yılında 2.258.718 kişiye ulaşmıştır.

Nüfus, milyon, 2007-2020

Adana ili en fazla göçü İstanbul'dan alırken (%11,3), en fazla göçü yine İstanbul'a vermiştir (%13,2).

Adana ilinin diğer illere verdiği-aldiği göç, kişi, 2020

Adana'nın diğer illerden aldığı göç, kişi

1	İstanbul	5304
2	Mersin	4166
3	Ankara	2716
4	Şanlıurfa	2188
5	Osmaniye	2185
6	Hatay	2022
7	Gaziantep	1922
8	Niğde	1898
9	Antalya	1859
10	İzmir	1536

Adana'nın diğer illere verdiği göç, kişi

1	İstanbul	5534
2	Mersin	4987
3	Ankara	2511
4	Osmaniye	2498
5	Antalya	2377
6	Hatay	2170
7	Gaziantep	1801
8	Şanlıurfa	1794
9	İzmir	1757
10	Kayseri	1232

2019 yılında İstanbul 1. sırada, Ankara 2. sırada, İzmir 3. sırada yer alarak en yüksek GSYH'ye ulaşmışlardır. Adana 82 milyar TL ile Türkiye genelinde 8. sırada yer almaktadır.

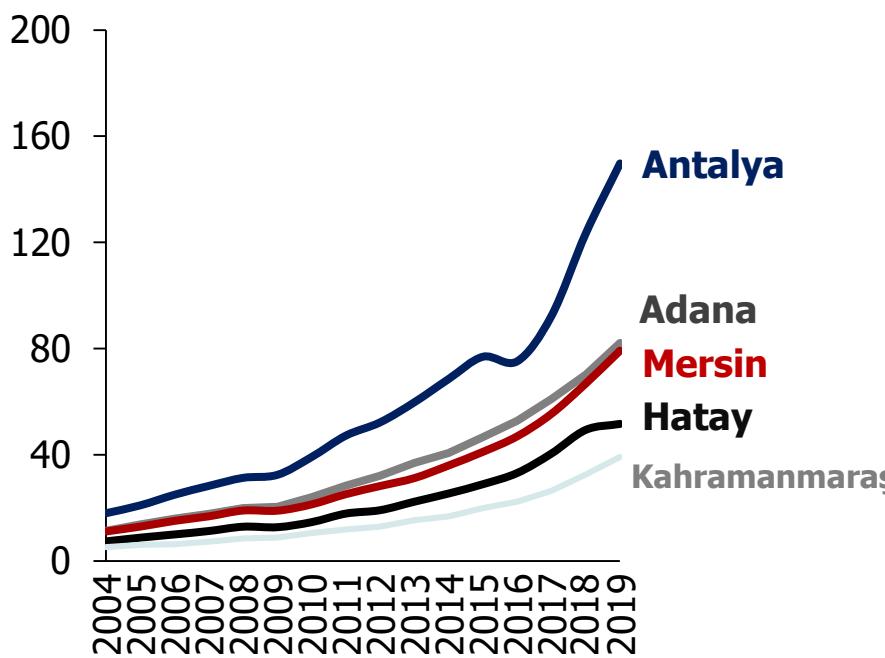
Türkiye GSYH Dağılımı Haritası

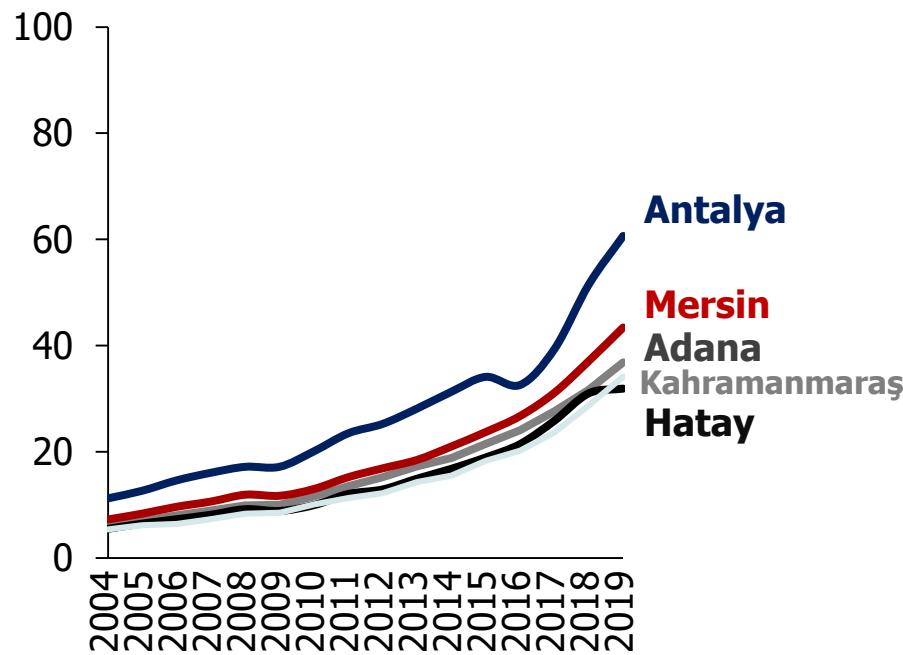
2004 yılında Adana'nın GSYH'si 12 milyar TL iken, bu rakam 2019 yılında 82 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bölgedeki diğer illerle kıyaslandığında 2. sırada yer almaktadır.

Adana ve seçili illerin yıllık GSYH ve kişi başı GSYH değerleri, 2004-2019

GSYH, milyar TL

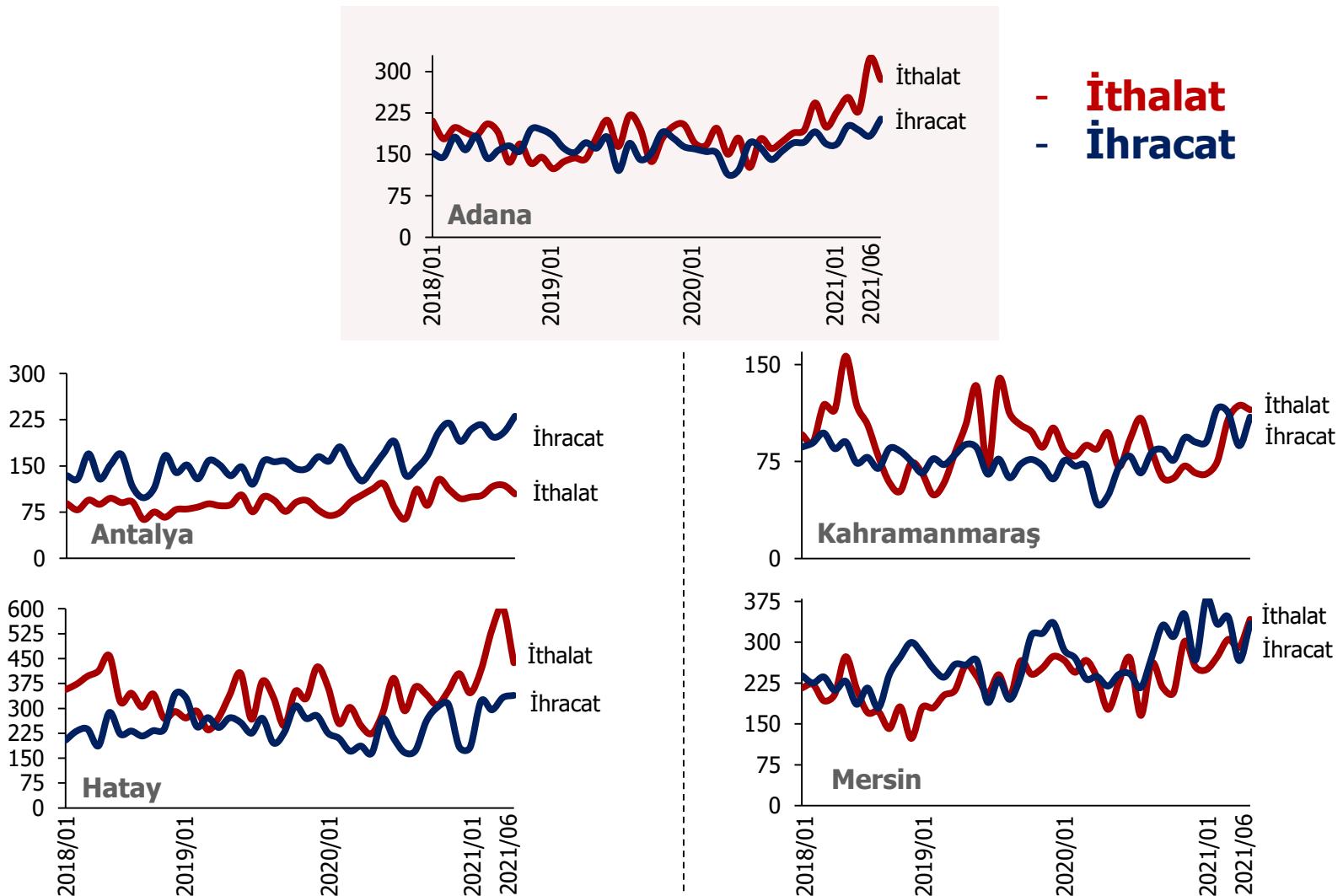

Kişi başı GSYH, bin TL

2018 Ocak ayı ile 2021 Haziran ayı kıyaslandığında Adana ilinde ithalatta %35,5'lik bir artış söz konusu iken, ihracatta %40,2'lik bir artış olmuştur.

İhracat-İthalat, milyon dolar, aylık, 2018-2021 Haziran

Adana'da sektörel krediler içerisinde en büyük payı, Ziraat ve Balıkçılık almıştır. Kredi performans oranı en yüksek olan sektör İnşaat şeklindedir.

Adana'da sektörel kredi dağılımı, 2021-6

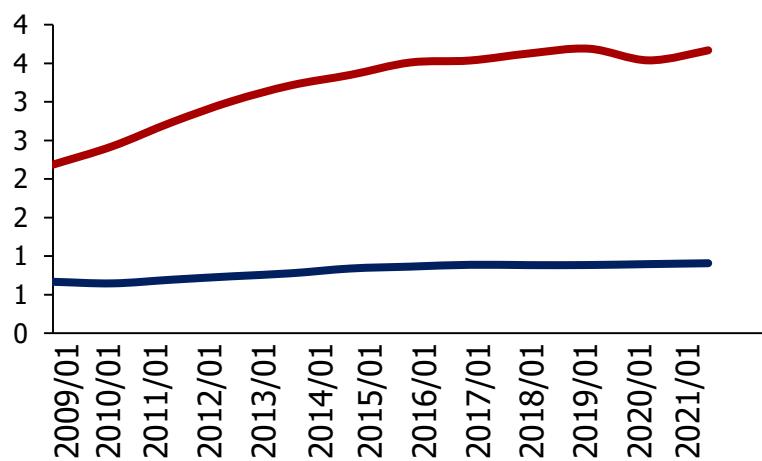
	Kredi Tutarı, bin TL	Takipteki kredi tutarı, bin TL	Kredi Performans Oranı, %
Gıda Meşrubat ve Tütün	2.904.491	98.738	3,29
İnşaat	1.416.244	505.576	26,31
Metal ve İşlenmiş Maden	1.101.742	22.256	1,98
Finansal Kuruluşlar	72.837	1.352	1,82
Tekstil ve Tekstil Ürünleri	4.360.381	367.842	7,78
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	5.318.630	317.075	5,63
Turizm	299.306	37.235	11,06
Ziraat ve Balıkçılık	5.864.560	246.265	4,03
Enerji	2.167.657	177.833	7,58
Denizcilik	90.282	12	0,01

Kaynak: BDDK Fintürk

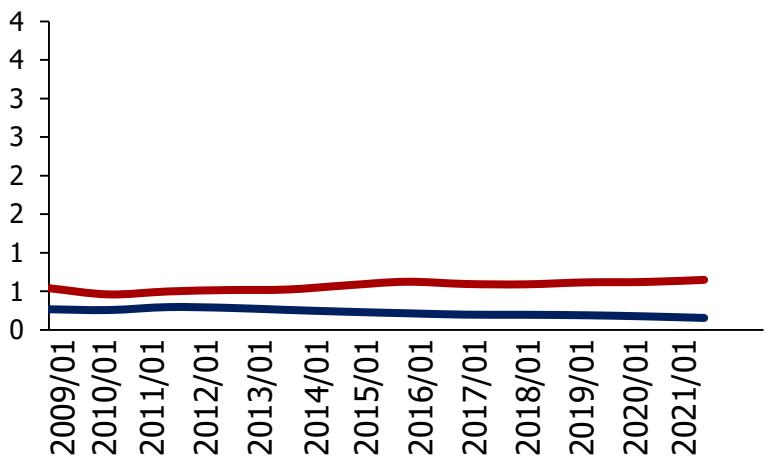
Not: Performans oranı (Takibe dönüşüm oranı): Takipteki alacakların toplam nakdi krediler içerisindeki payını göstermektedir.

Ücretli çalışan istihdamında 2019 yılında nispeten olumsuz olan görünüm, 2020'de tekrar olumlu yönde artış göstermiştir.

Çalışan sayısı, Adana, yıllık, 2009-2020

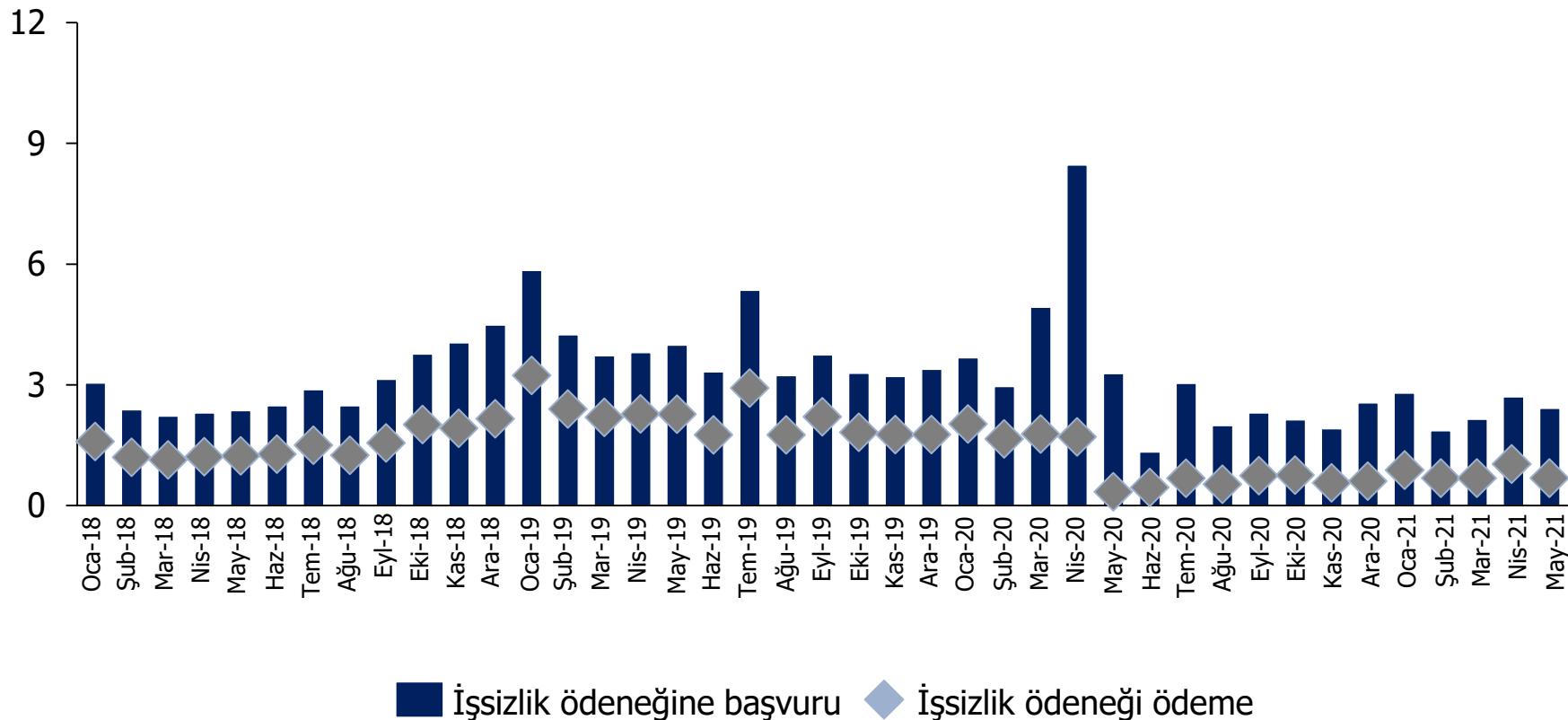
- Sigortalı ücretli çalışan sayısı (milyon)
- Kamu çalışan sayısı (milyon)

- Esnaf sayısı (milyon)
- Çiftçi sayısı (milyon)

İşsizlik ödeneğine başvurular COVID-19 etkisiyle Nisan 2020'de en yüksek seviyesini görse de Mayıs 2021 itibarıyla 2.409 şeklinde gerçekleşti.

Çalışan sayısı, Adana, bin kişi, aylık, Ocak 2018 – Mayıs 2021

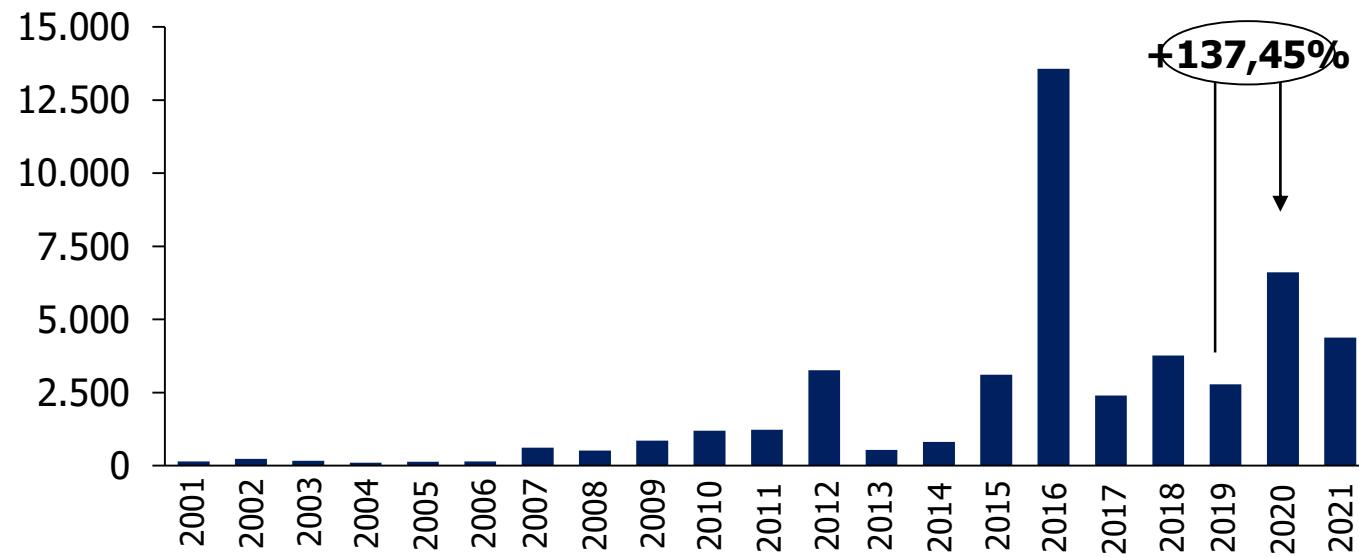

■ İşsizlik ödeneğine başvuru ◆ İşsizlik ödeneği ödeme

Adana, sabit yatırım tutarı bakımından en çok harcamayı 2016'da, sonrasında ise 2020'de yaptı.

01.01.2001 - 30.06.2021 tarihleri arasında düzenlenen YTB - sabit yatırım tutarı, 2001 - 2021

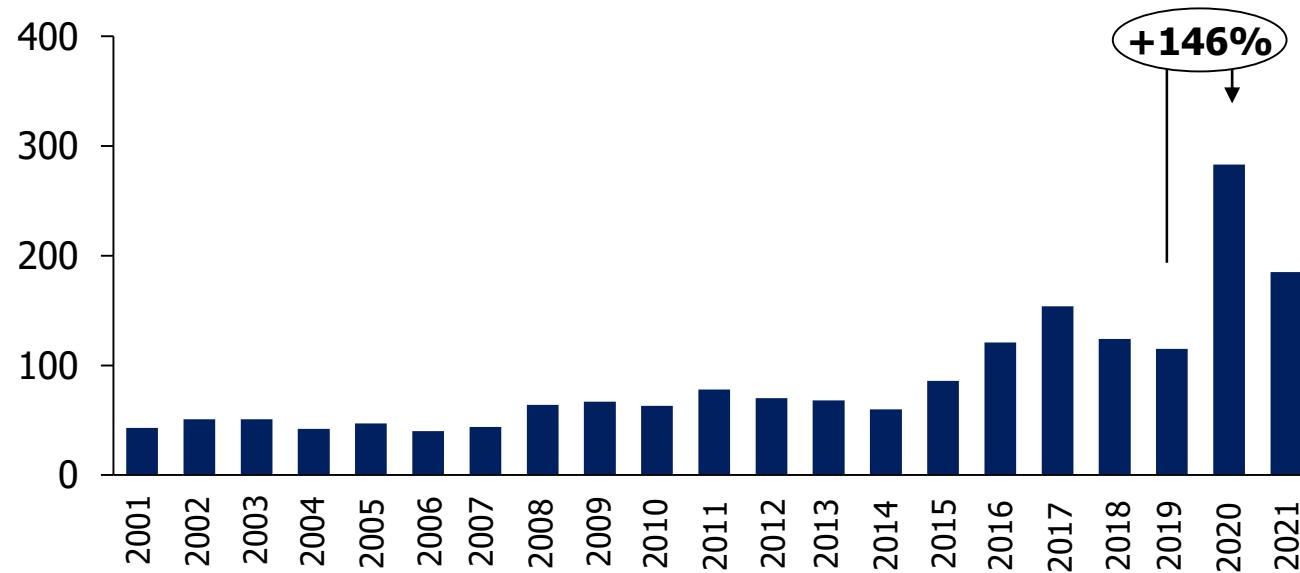
Sabit yatırım tutarı, milyon TL

Adana, en çok yatırım teşvik belgesini 2020 yılında aldı.

01.01.2001 - 30.06.2021 tarihleri arasında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri adedi, 2001 - 2021

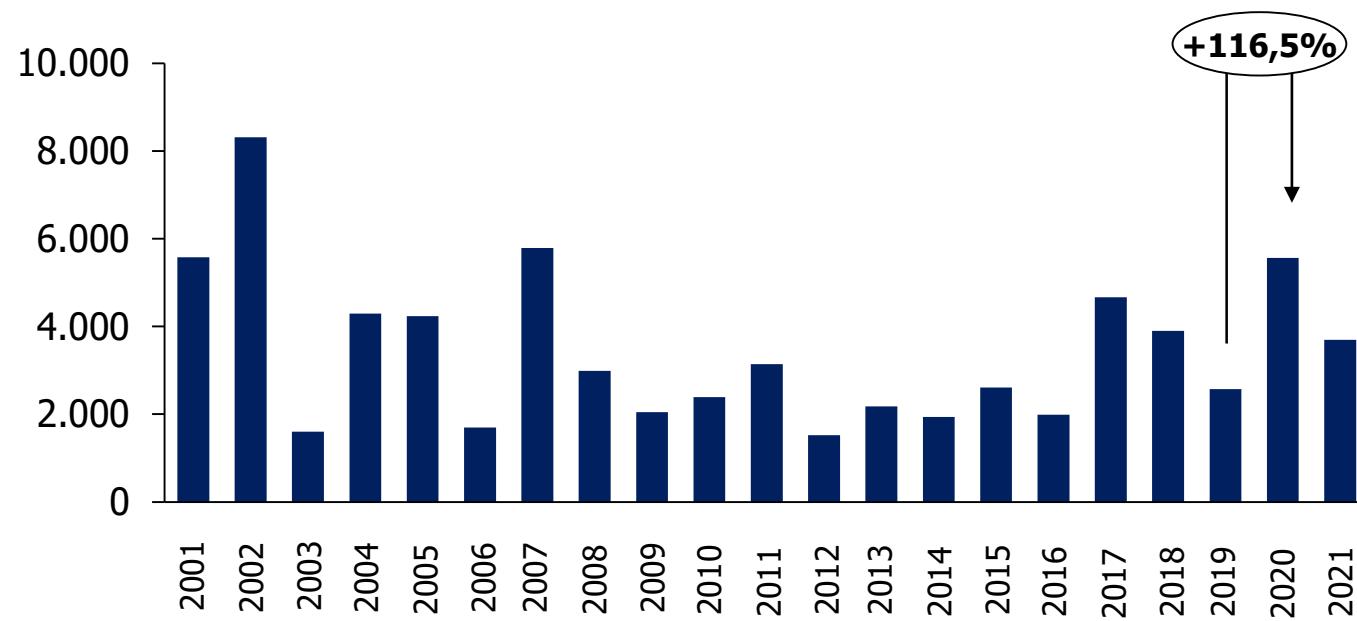
Yatırım teşvik belgeleri, belge adedi

Adana, 2010 sonrasında yatırım ve teşvik sayesinde 2020 yılında en çok istihdama sahip oldu.

01.01.2001 - 30.06.2021 tarihleri arasında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri, sabit yatırım tutarı, 2001- 2021

Yatırım teşvik belgeleri, istihdam

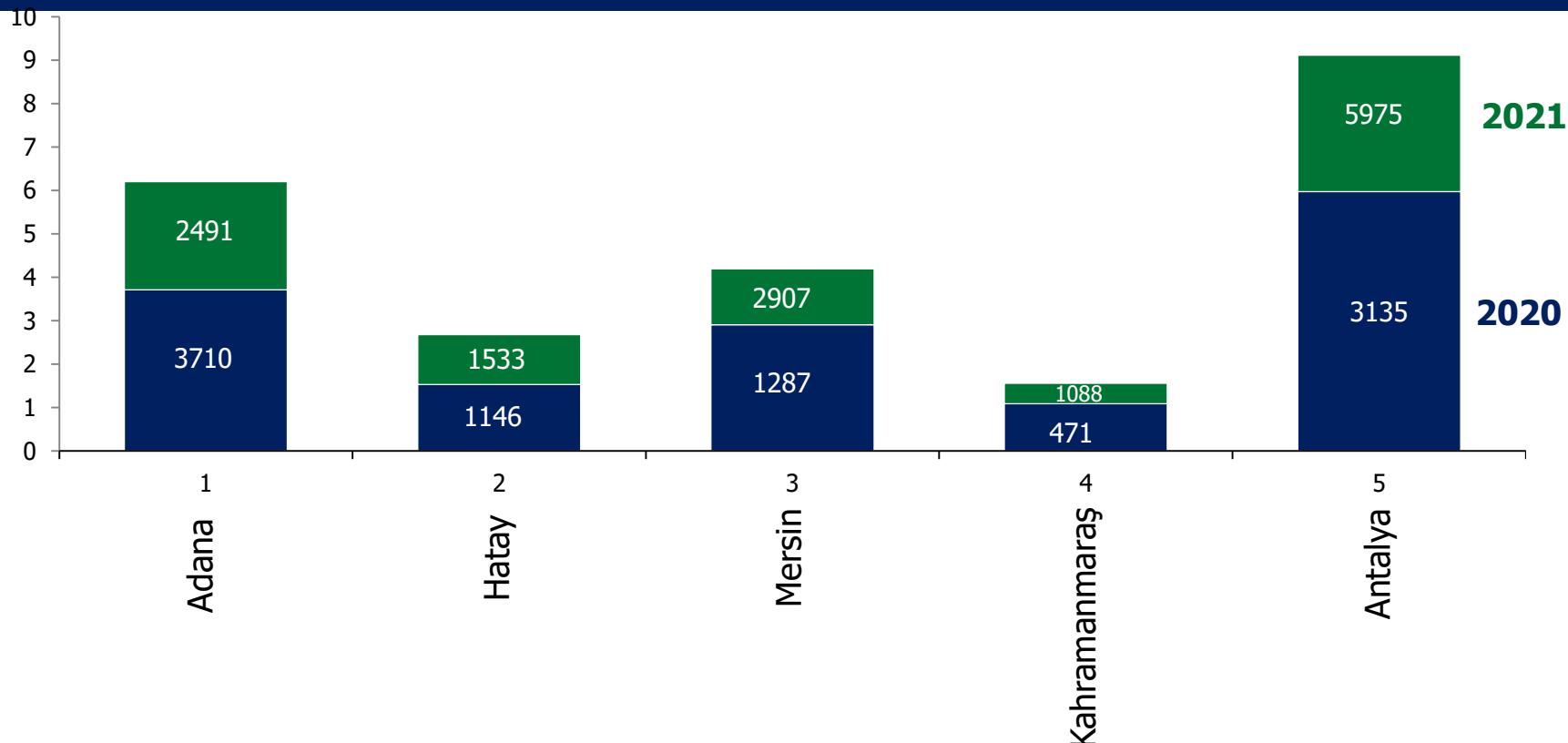

Sektör bazlı analizler

- Sektörel dağılım
- Çekler
- Tarım
- Turizm
- Eğitim
- Sağlık
- Tüketim

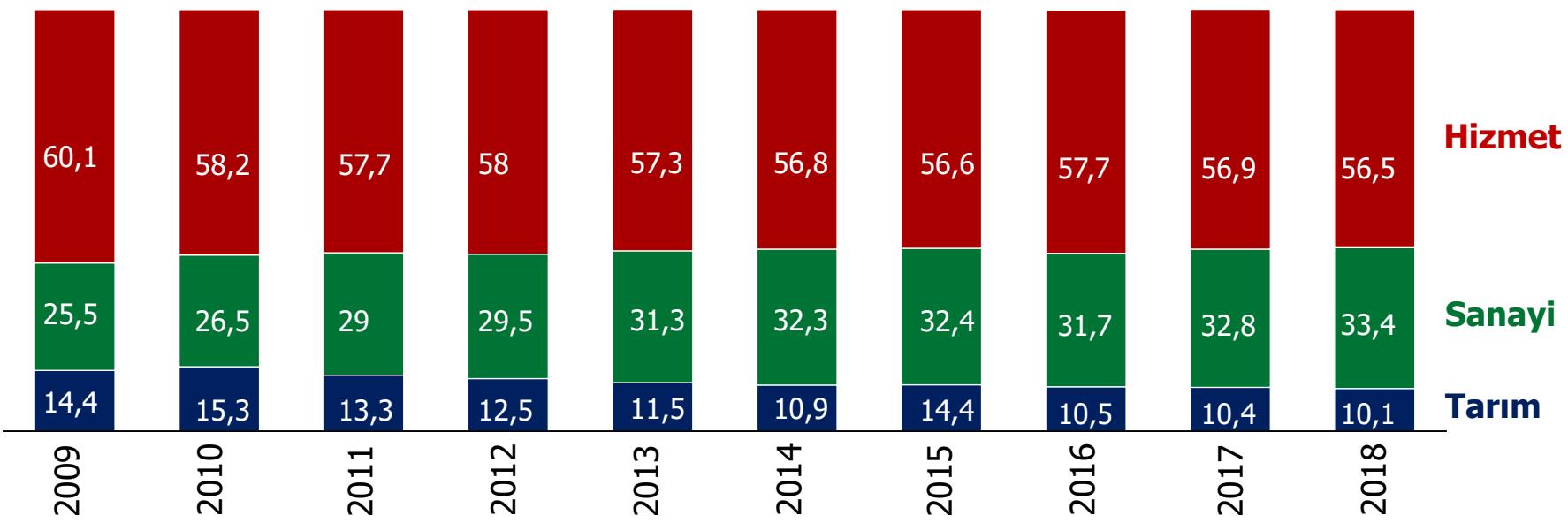
**2020 yılı ilk 7 ay ile 2021 yılı ilk 7 ayı karşılaştırıldığında
karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarında 2021 yılında
%32,8 azalma olmuştur.**

GSYH'nin sektörlerde göre dağılımı, Adana ve bölge illeri, 2020-2021

Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayılarının İllere ve Bölgelere Göre Dağılımına bakıldığında Adana'da sektörel bazda en fazla payı “Hizmet Sektörü” almıştır.

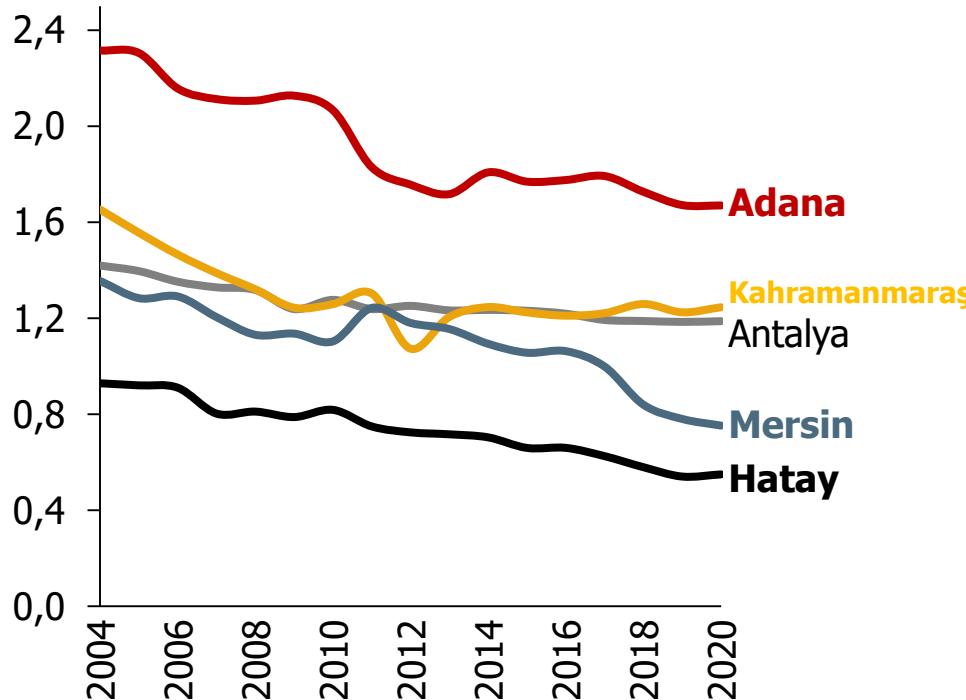
Karşılıksız çek, %, Adana, 2009 - 2018

Toplam işlenen tarım alanlarından alınan pay bakımından Adana, bölge illeri ile karşılaştırıldığında 1. sırada yer almaktadır.

İşlenen tarım alanı istatistikleri, Adana ve emsal iller, 2004-2020

Türkiye'deki toplam işlenen tarım alanlarından alınan pay (%)

Bitkisel üretim faaliyetine göre işlenen tarım alanı, ilin kendi içerisindeki toplam tarım alanlarından alınan pay, %

	Tahıllar ve diğer bitkisel ürünler	Sebze bahçeleri alanı	Meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı	Süs bitkileri alanı
Adana	75,6	6,8	17,5	0,1
Antalya	63,5	13,8	22,5	0,2
Mersin	45,2	9,2	45,5	0,1
Hatay	46,6	11	42,3	0,1
Kahramanmaraş	79,9	2,6	17,4	0,1

*Renkler koyulaştıkça ilgili üretim faaliyetindeki pay oranı artmaktadır

2020 yılında Adana'da bulunan turizm belgeli konaklama tesislerine geliş sayısı 497,9 bin olmuştur. İlçe bazında ise Seyhan ilk sırada yer almıştır.

İlçelere göre turizm işletme belgeli konaklama tesislerinde tesislere geliş, geceleme, ortalama kalış süresi ve doluluk oranlarının dağılımı, 2020

	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme			Ortalama Kalış Süresi			Doluluk Oranı(%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
Çukurova	1966	50338	52304	4086	72619	76705	2,08	1,44	1,47	2,64	46,84	49,47
Karataş	56	2048	2104	117	3952	4069	2,09	1,93	1,93	0,17	5,72	5,89
Pozantı		2583	2583		5167	5167	0,00	2	2	0	22,96	22,96
Seyhan	21857	338889	360746	41512	524995	566507	1,90	1,55	1,57	2,28	28,82	31,1
Yüreğir	16547	63564	80111	34987	106288	141275	2,11	1,67	1,76	6,95	21,12	28,07
Toplam	40426	457422	497848	80712	713021	793723	2,00	1,56	1,59	3,14	27,73	30,86

*Renkler koyulaştıkça ilgili veri değer olarak artış göstermektedir

2008 yılı ile kıyaslandığında Adana'da nüfusun eğitim seviyesi yükselmiştir. 2020 yılında lise ve dengi meslek okulu ön plana çıkmaktadır.

Bitirilen eğitim durumu, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus, 2008-2020

2008

469036

Erkek Kadın

151423

88124

İlkokul

164036

İlköğretim

84299

Ortaokul
ve dengi
meslek
okulu

300221

Lise ve
dengi
meslek
okulu

93801

Yüksekokul
veya fakülte

4705

Yüksek
lisans (5
veya 6 yıllık
fakülteler
dahil)

1505

Doktora

104772

Bilinmeyen

Okuma
yazma
bilmeyen

Okuma
yazma
bilen fakat
bir okul
bitirmeyen

2020

306659

Erkek Kadın

60838

71978

İlkokul

146466

İlköğretim

352524

Ortaokul
ve dengi
meslek
okulu

442028

Lise ve
dengi
meslek
okulu

273968

Yüksekokul
veya fakülte

24526

Yüksek
lisans (5
veya 6 yıllık
fakülteler
dahil)

4419

Doktora

11243

Bilinmeyen

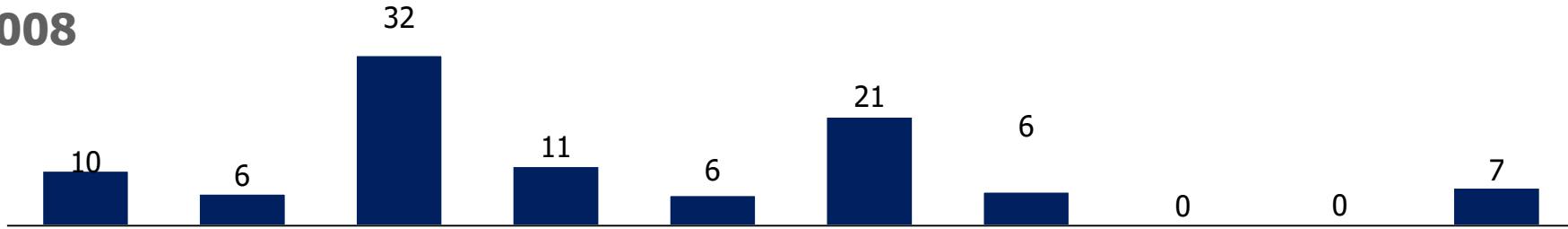
Okuma
yazma
bilmeyen

Okuma
yazma
bilen fakat
bir okul
bitirmeyen

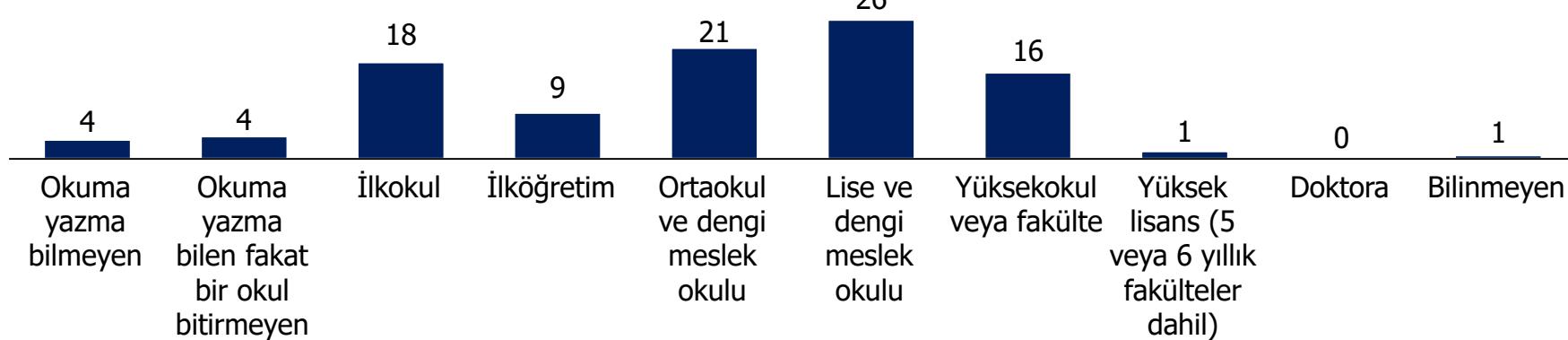
2008'de nüfusun yüzde 6,7'si yüksekokul veya fakülte seviyesinde eğitime sahipken 2020'de bu oran yüzde 16,2'ye çıkmıştır.

Bitirilen eğitim durumu, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus, %, 2008-2020

2008

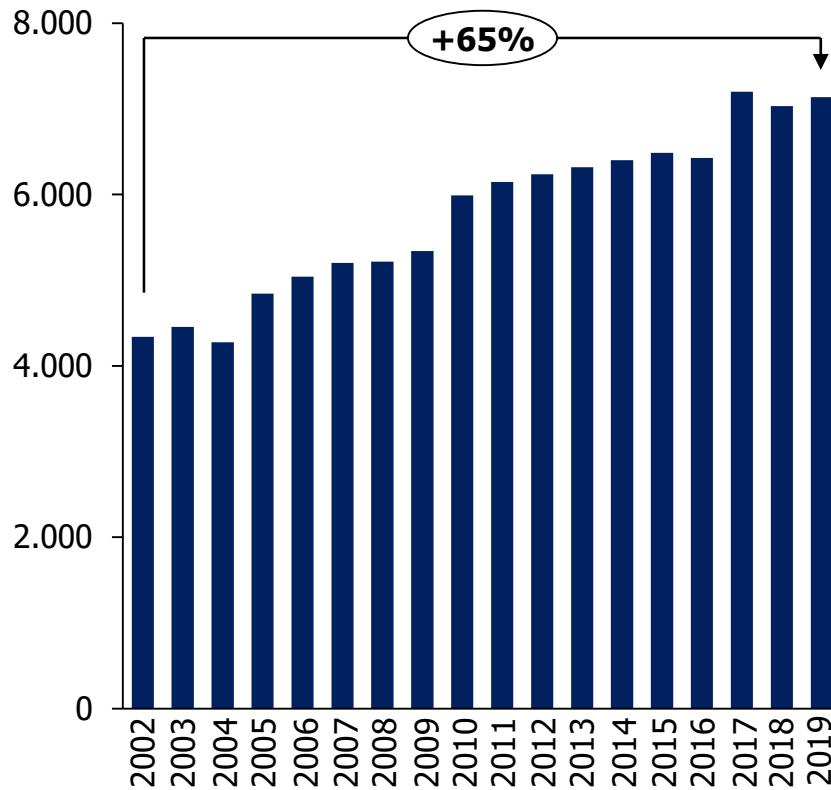

2020

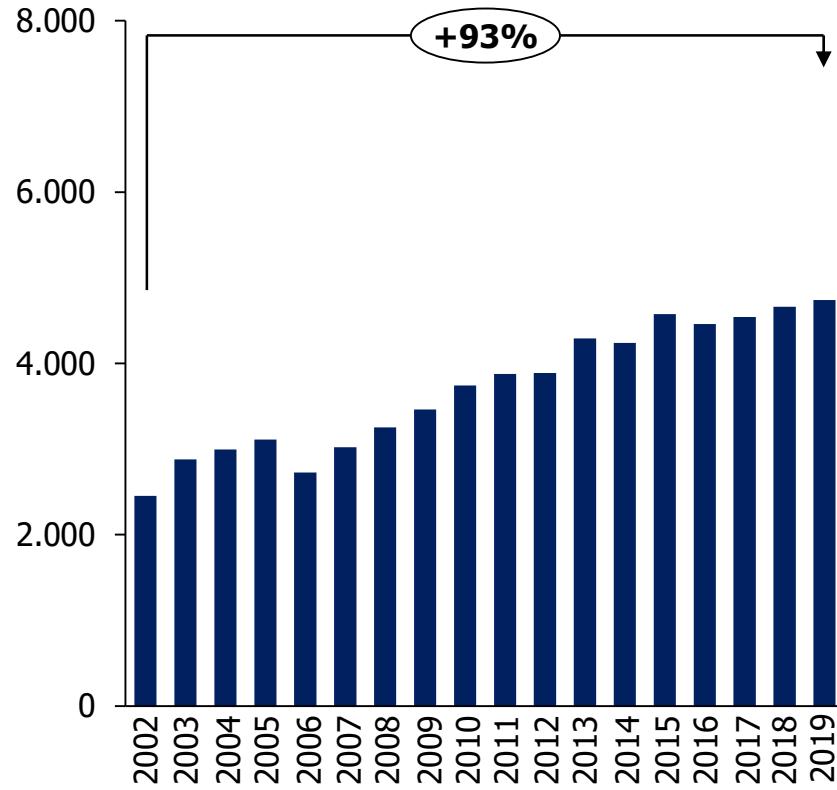

Hastane yatak sayısı ve sağlık personeli sayısı artış eğilimdedir. 2002 ile 2019 yılları kıyaslandığında yatak sayılarında %65'lük, sağlık personeli sayısında %93'lük bir artış bulunmaktadır.

Hastane yatak sayısı, 2002-2019

Sağlık Personeli sayısı, 2002-2019

Faturalanan Tüketimin İllere ve Tüketici Türüne Göre Dağılımı (MWh)

2020 yılında, Adana'da elektrik tüketiminin %47'si Sanayi sektöründe gerçekleşmiştir.

	Adana	Mersin	Hatay	Antalya	Kahramanmaraş
Aydınlanma	122,231.00	121,140.00	105,979.00	172,523.00	74,172.00
Mesken	1,977,459.00	1,649,364.00	1,330,828.00	2,805,494.00	569,611.00
Sanayi	3,374,489.00	1,769,721.00	2,259,335.00	1,257,636.00	2,546,242.00
Tarımsal Sulama	178,531.00	217,577.00	170,005.00	206,469.00	73,965.00
Ticarethane	1,499,523.00	1,274,584.00	822,664.00	3,079,199.00	518,642.00
Genel Toplam	7,152,233.00	5,032,385.00	4,688,810.00	7,521,320.00	3,782,632.00

En çok tüketim yapılan sektörü göstermektedir.

Yıllara göre konut satış sayıları, 2013-2021/7

Adana'da son 10 yılda en çok konut satışı 2020 yılında gerçekleşmiştir.

	Adana	Mersin	Hatay	Antalya	Kahramanmaraş
2013	20928	32393	15281	59478	9839
2014	20897	31204	15820	62227	10637
2015	23413	35632	18049	64396	11728
2016	27723	34904	20197	60608	14684
2017	31351	36540	21996	60273	16231
2018	30638	37189	22835	62940	16781
2019	29574	35424	22681	65258	16334
2020	33326	43496	25175	63898	15517
2021 (İlk 7 ay)	13250	19793	10940	29340	6605

En çok satış yapılan yılı göstermektedir.

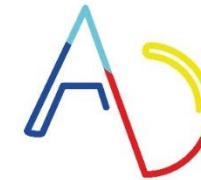
Bin kişi başına otomobil sayısı

Adana'da 2019 yılına oranla 2020 yılında %3,35 araba satışı artışı gerçekleşmiştir.

	Adana	Mersin	Hatay	Antalya	Kahramanmaraş
2013	117	116	102	170	87
2014	123	123	108	177	93
2015	131	132	115	185	99
2016	138	139	122	193	104
2017	145	148	129	202	111
2018	149	151	130	206	114
2019	149	151	131	207	114
2020	154	157	135	217	119

tepav

türkiye ekonomi politikalari araştırma vakfı

Akademik
Danışmanlar
Projesi

Adana İli Temel Ekonomik Göstergeler Sunumu

TEŞEKKÜRLER

Prof.Dr. Selçuk ÇOLAK
TOBB Adana İli Akademik Danışmanı

CEYHAN TİCARET ODASI
Ceyhan Chamber of Commerce

ADASO
ADANA SANAYİ ODASI

tepav